

2024

Ecologische quickscan

Viaducten A4 en A20

Auteur: I van Gestel

ARA Adviesburo B.V.

Numansdorp

Datum: 21-5-2024

Projectkenmerk: ara220101

Documentversie: 7.0

Verantwoording

Titel	Ecologische Quickscan ecologie viaducaten A4 en A20
Opdrachtgever	Rijkswaterstaat
Auteur	I. van Gestel
Controle	E. van Baalen
Contactpersoon	I. van Gestel
Projectkenmerk	ara220101
Aantal pagina's	36
Datum	21-5-2024
Versie	7.0
Handtekening	

Colofon

Door	ARA Adviesburo B.V.
Afdeling	Ecologie
Adres	Edisonstraat 100 3281 NC Numansdorp
Telefoon	0187-632952

Niets uit dit rapport mag veelelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en ARA Adviesburo B.V. noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

© **ARA Adviesburo B.V., Numansdorp**

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Achtergrond	4
1.2	Leeswijzer	4
2	Projectomschrijving	5
2.1	Projectgebied	5
2.2	Werkzaamheden	7
2.2.1	Algemeen	7
2.2.2	Planning	7
2.2.3	Potentiële verstoringsfactoren	7
3	Werkwijze van de Quickscan	8
3.1	Algemeen	8
3.1.1	Bescherming van houtopstanden	8
3.1.2	Werken met een gedragscode	9
3.2	Bureaustudie	11
3.3	Veldinspectie	11
3.4	Effectenbeoordeling	12
3.5	Klanteisspecificatie	12
3.6	Vergunningenregister	12
4	Resultaten van de Quickscan	13
4.1	Algemeen	13
4.2	Beschermde gebieden	14
4.2.1	Natura2000-gebieden	14
4.2.2	Natuurnetwerk Nederland	15
4.2.3	Overige beschermde gebieden	15
4.3	Beschermde soorten	17
4.3.1	Vogels	17
4.3.2	Vleermuizen	20
4.3.3	Grondgebonden zoogdieren	24
4.3.4	Amfibieën	27
4.3.5	Overige soorten	29
5	Conclusie	30
5.1	Algemeen	30
5.2	Beschermde gebieden	30
5.3	Beschermde soorten	30
	Bronnen	33
	Literatuur en rapporten	33
	Websites	33

Bijlage I. Eisen voor het EWP vanuit de GSR 34

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Rijkswaterstaat gaat aan 3 kunstwerken van de A4 en A20 onderhoud- en renovatiewerkzaamheden uitvoeren. In het kader van de Omgevingswet (Ow) en provinciaal beleid dient bij ruimtelijke ingrepen onderzoek gedaan te worden naar de aanwezige natuurwaarden.

Er is nog niet beoordeeld of de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op beschermde natuurwaarden (zowel beschermde soorten als gebieden) in of nabij het projectgebied. In deze ecologische quickscan wordt daarom onderzocht welke beschermde natuurwaarden er in/nabij het projectgebied aanwezig zijn; of deze natuurwaarden mogelijk negatieve effecten ondervinden en of het treffen van mitigerende maatregelen of het aanvragen van een Omgevingsvergunning Flora- en Fauna-activiteit noodzakelijk is. Hiervoor zijn een bureaustudie en een aanvullende veldinspectie uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Tijdens de veldinspectie zijn de resultaten van de bureaustudie gecontroleerd en waar nodig aangevuld.

Indien negatieve effecten op beschermde natuurwaarden niet uitgesloten kunnen worden, dan dienen mogelijk beschermende maatregelen, aanvullend onderzoek en/of aanvullende toetsingen uitgevoerd te worden. Aanvullende maatregelen en/of advies voor aanvullende toetsingen zijn in dit rapport opgenomen indien dit van toepassing is. Kunnen effecten niet worden voorkomen, dan is een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit noodzakelijk.

Dit betreft versie 7.0 van de ecologisch quickscan, wijzigingen ten opzichte van vorige versie zijn geel gearceerd.

1.2 Leeswijzer

Dit rapport bespreekt de resultaten van de ecologische quickscan. Eerst wordt een projectomschrijving gegeven (hoofdstuk [2](#)) en wordt ingegaan op de werkwijze van de ecologische quickscan (hoofdstuk [3](#)). Vervolgens worden de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden (soorten en gebieden) en de verwachte effecten van de werkzaamheden besproken (hoofdstuk [4](#)). Ook worden de noodzakelijke maatregelen beschreven waarmee verstoring van beschermde natuurwaarden wordt voorkomen en/of wordt verwezen naar aanvullend onderzoek en toetsingen. Tot slot geeft de conclusie een overzicht van de maatregelen en/of aanvullende acties waarmee verstoring van beschermde natuurwaarden wordt voorkomen en waarmee wordt gewerkt binnen de kaders van de vigerende natuurwetgeving (hoofdstuk [5](#)).

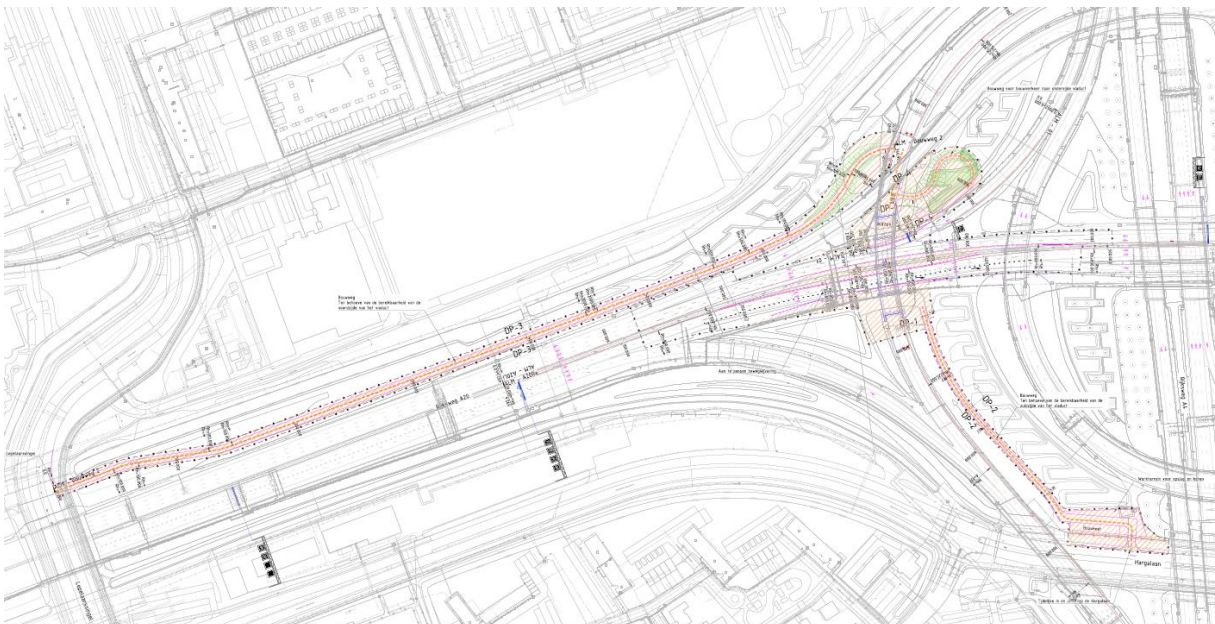
2 Projectomschrijving

2.1 Projectgebied

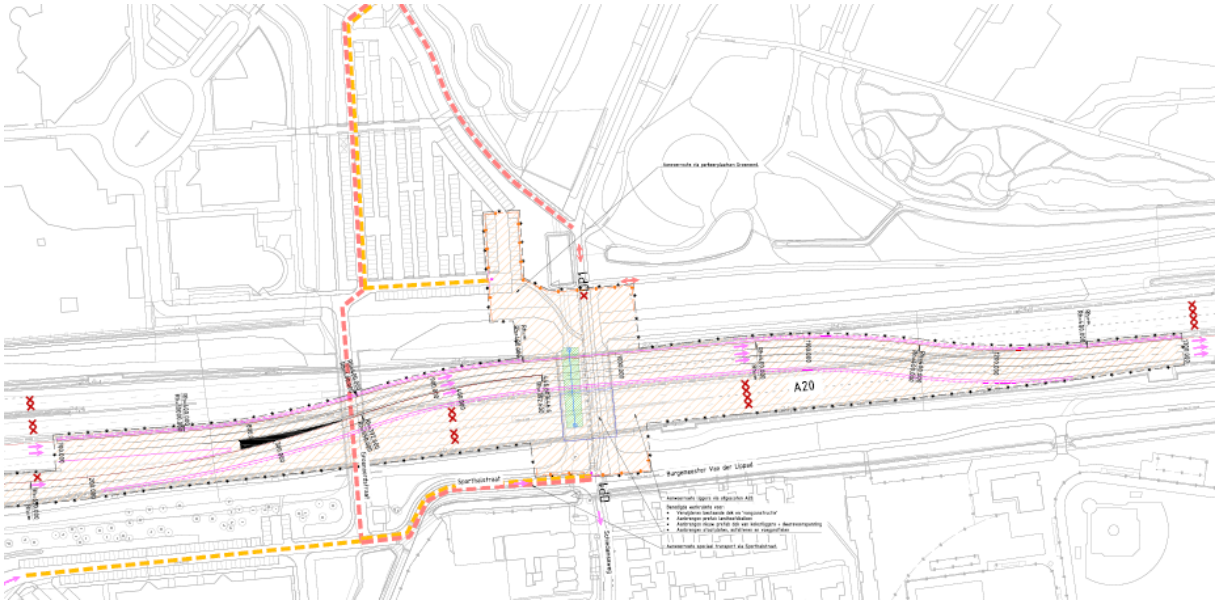
Het projectgebied bestaat uit 3 viaducten van de A4 en A20 ter hoogte van Schiedam (afbeelding 1 t/m 4). Viaduct Zoomweg is gelegen bij km 23.2 van de A20. Bij viaduct Hargalaan kruist de Hargalaan onder het viaduct bij km 22.8 van de A20. En als laatste is viaduct Bijdorp gelegen bij km 24.7 van de A20 met aangrenzend het Prinses Beatrixpark.

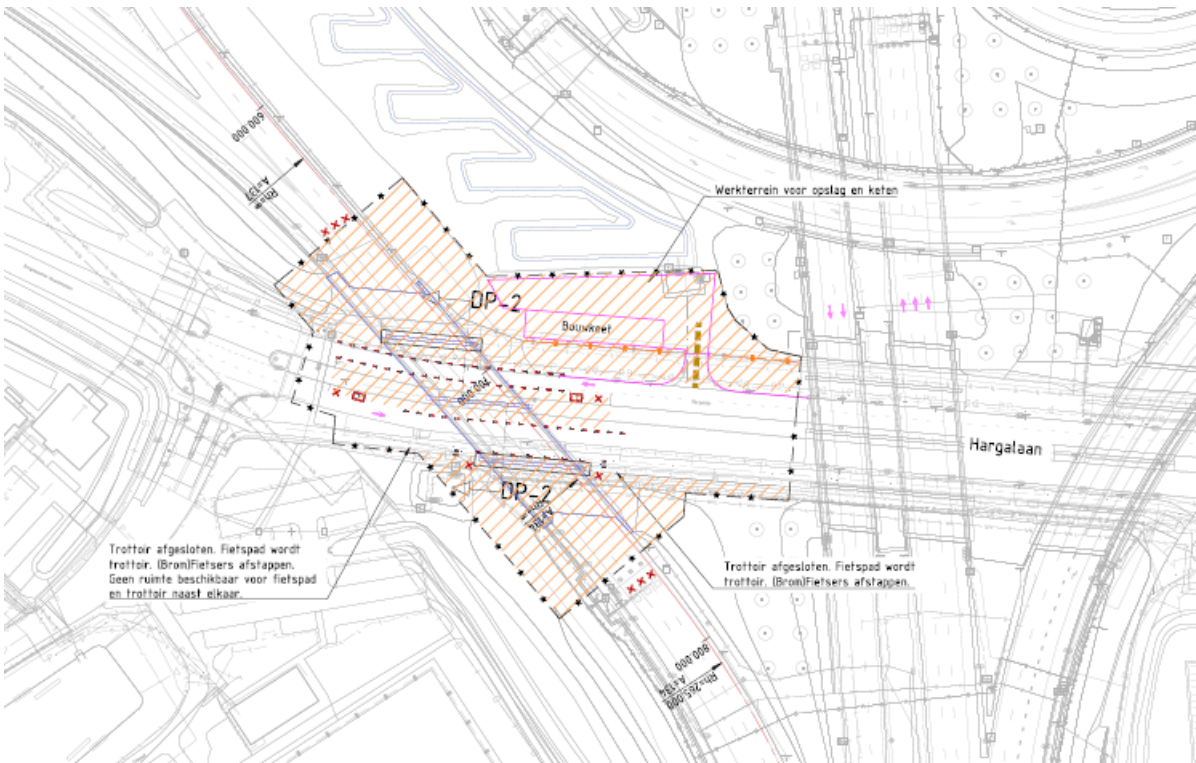
Afbeelding 1. Locatie van de viaducten (rood) bij de A4 en A20.

Afbeelding 2. Projectgebied (gekleurd) van viaduct Zoomweg.

Afbeelding 3. Projectgebied (gekleurd) van viaduct Bijdorp.

Afbeelding 4. Projectgebied (gekleurd) van viaduct Hargalaan.

2.2 Werkzaamheden

2.2.1 Algemeen

Op dit moment is het nog niet bekend welke werkzaamheden precies uitgevoerd gaan worden aan de kunstwerken tijdens dit project. Gedurende deze quickscan worden de mogelijke varianten beoordeeld op de mogelijke effecten op de natuurwaarden binnen het gebied en de directe omgeving. De varianten die gekozen kunnen worden per kunstwerk zijn:

1. Renoveren
2. Deels vervangen
3. Geheel vervangen op dezelfde locatie

2.2.2 Planning

De werkzaamheden worden waarschijnlijk in de periode van juni 2026 t/m eind 2027 uitgevoerd. De uitvoeringsperiode kan echter nog aangepast worden.

2.2.3 Potentiële verstoringfactoren

De werkzaamheden veroorzaken op voorhand mogelijk verschillende typen verstoring van soorten en/of vernietiging van verblijfplaatsen, ook wel potentiële verstoringfactoren genoemd. Een overzicht van de potentiële verstoringfactoren is weergegeven in Tabel 1. Onder deze tabel worden de verschillende factoren toegelicht en wordt er beoordeeld in hoeverre deze relevant zijn voor de effectenbeoordeling. In hoofdstuk 4 wordt bepaald of de relevante potentiële verstoringfactoren negatieve effecten veroorzaken op beschermde natuurwaarden.

Activiteit	Verstoringfactoren
Renoveren	<ul style="list-style-type: none"> • Optische verstoring (bewegende objecten) • Verstoring door licht • Geluidsverstoring • Verstoring door trillingen • Mechanische verstoring (gebruik materieel en menselijke aanwezigheid)
Deels vervangen	<ul style="list-style-type: none"> • Optische verstoring (bewegende objecten) • Verstoring door licht • Geluidsverstoring • Verstoring door trillingen • Mechanische verstoring (gebruik materieel en menselijke aanwezigheid) • (Tijdelijke) vertroebeling van het oppervlaktewater
Geheel vervangen op dezelfde locatie	<ul style="list-style-type: none"> • Optische verstoring (bewegende objecten) • Verstoring door licht • Geluidsverstoring • Verstoring door trillingen • Mechanische verstoring (gebruik materieel en menselijke aanwezigheid) • (Tijdelijke) vertroebeling van het oppervlaktewater
Geheel vervangen op een andere locatie	<ul style="list-style-type: none"> • Optische verstoring (bewegende objecten) • Verstoring door licht • Geluidsverstoring • Verstoring door trillingen • Mechanische verstoring (gebruik materieel en menselijke aanwezigheid) • (Tijdelijke) vertroebeling van het oppervlaktewater

Tabel 1. Overzicht van potentiële verstoringfactoren per activiteit.

3 Werkwijze van de Quickscan

3.1 Algemeen

Tijdens de ecologische quickscan wordt bepaald welke beschermde natuurwaarden (mogelijk) aanwezig zijn in het projectgebied en de directe omgeving en welke effecten deze beschermde natuurwaarden (mogelijk) ondervinden van de werkzaamheden. In deze ecologische quickscan wordt gekeken naar zowel beschermde gebieden als beschermde soorten. Voor de Omgevingswet (Ow) zijn in hoofdstuk 11 van het Bal de regels omtrent de natuur omschreven.

Beschermde gebieden kunnen in Nederland in de volgende drie categorieën onderverdeeld worden: Natura 2000 (N2000) gebieden, Natuurnetwerk Nederland (NNN) en overige beschermde natuurgebieden (bijvoorbeeld ganzenfoerageergebied). N2000-gebieden zijn Europees beschermd, de bescherming is in Nederland wettelijk vastgelegd in hoofdstuk 11.1 van het Bal. De instandhoudingsdoelstelling van de N2000-gebieden zijn beschreven in Beheerplannen. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) wordt aangewezen door de provincie, in dit geval in het Natuurbeheerplan van de provincie Zuid-Holland. In de provincie Zuid-Holland hoeven externe effecten op het NNN niet getoetst te worden. Dit is opgenomen in de provinciale verordening (Provincie Zuid-Holland, 2019).

Voor **beschermde soorten** zijn in hoofdstuk 11.2. van het Bal verboden opgenomen. Deze soorten zijn in de omgevingswet onderverdeeld in de volgende drie beschermingsregimes:

- Beschermingsregime Vogelrichtlijn (art. 11.37 Bal);
- Beschermingsregime Habitatrichtlijn (art. 11.46 Bal);
- Beschermingsregime Andere soorten (art. 11.54 Bal).

In Nederland geldt binnen het onderdeel soortbescherming altijd de **specifieke zorgplicht** uit de omgevingswet (art. 11.27 Bal). Dit houdt in dat voldoende zorg in acht genomen dient te worden voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving en dat negatieve effecten redelijkerwijs voorkomen dienen te worden. De specifieke zorgplicht geldt voor alle in Nederland van nature in het wild voorkomende flora en fauna en de belangrijke leefgebieden voor deze soorten. Om negatieve effecten te voorkomen dienen preventieve maatregelen getroffen te worden. Daarnaast dient gecontroleerd te worden of de getroffen maatregelen het beoogde effect hebben. Wanneer dit niet het geval is dienen extra maatregelen getroffen te worden of dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd.

In deze ecologische quickscan zal indien noodzakelijk worden verwezen naar het uitvoeren van aanvullend ecologisch onderzoek, toetsingen en/of op te stellen documenten indien negatieve effecten op beschermde soorten of gebieden niet op voorhand en door het treffen van maatregelen voorkomen of voldoende beperkt kunnen worden.

De ecologische quickscan bestaat uit twee onderdelen, namelijk een bureaustudie en een éénmalige veldinspectie, beide onderdelen worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Onderstaand volgt een beschrijving van de wijze waarop de bureaustudie en veldinspectie worden uitgevoerd.

3.1.1 Bescherming van houtopstanden

In art. 11.111 van het Bal is vastgelegd dat het verboden is een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten van de provincie. Een houtopstand is in het Bal gedefinieerd als een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, stuiken, hakhout of grind die:

- Een oppervlakte grond beslaat van 10 are of meer;
- Bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Art. 11.129 van het Bal stelt dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, de rechthebbende zorg moet dragen voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbepplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand.

Binnen dit project worden geen houtopstanden geveld. Omdat geen bomen worden gekapt is de bescherming van houtopstanden niet relevant voor dit project.

3.1.2 Werken met een gedragscode

Gedragscodes zijn onder de Omgevingswet beschikbaar als instrument voor vrijstellingen. In de gedragscode zijn maatregelen beschreven ter bescherming van soorten, indien deze maatregelen correct worden toegepast tijdens de werkzaamheden, is het aanvragen van een ontheffing niet altijd nodig en kan dus gewerkt worden volgens de vrijstellingsregeling. Per gedragscode verschilt het voor welke beschermingsregimes van het onderdeel soortenbescherming er een vrijstelling van de ontheffingsplicht is opgenomen.

3.1.2.1 Algemeen

Om gebruik te kunnen maken van de vrijstellingsregeling zijn momenteel diverse goedgekeurde gedragscodes beschikbaar. Voor dit project kan mogelijk gewerkt worden conform de goedgekeurde Gedragscode Soortenbescherming van Rijkswaterstaat (GSR). Een nieuwe versie van de GSR is op 29 september 2023 in werking getreden.

De GSR is van toepassing op voorbereidende en uitvoerende werkzaamheden als het gaat om B&O of RI. De werkzaamheden binnen dit project vallen onder de categorie RI, zoals in hoofdstuk 2.2.5 beschreven is.

Wanneer de werkzaamheden bij het aantreffen van beschermde soorten worden uitgevoerd volgens de maatregelen van de GSR en tevens wordt voldaan aan de voorwaarden die daar vanuit de GSR aan worden gesteld, geeft de GSR een vrijstelling van de ontheffingsplicht indien gewerkt wordt conform de gedragscode. Een vrijstelling is voor B&O mogelijk voor alle soorten, dus voor soorten die vallen onder het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en het beschermingsregime 'andere soorten'. Een vrijstelling voor RI is mogelijk voor alle soorten wanneer schade wordt voorkomen, welke vallen onder de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn, met uitzondering van de hazelmuis en de soortgroep vissen. En het beschermingsregime 'andere soorten', met uitzondering van de eikelmuis en de soortgroep vissen. Wanneer schade aan soorten wordt beperkt is de vrijstelling enkel van toepassing op de soorten steenuil, kerkuil, buizerd, havik, slechtvalk, huismus, gierzwaluw, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rugstreppad, gestreepte waterroofkever, platte schijfhoren, vermiljoenkever, steenmarter, alpenwatersalamander, ringslang, sleedoornpage en vliegend hert.

In hoofdstuk 4 van de GSR zijn eisen gesteld aan het werkproces en zijn de verantwoordelijkheden van opdrachtgever en opdrachtnemer beschreven. Het opstellen en opvolgen van een ecologisch werkprotocol, en het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek behoort tot de werkwijze zoals beschreven in deze gedragscode. Opdrachtnemer dient daarnaast jaarlijks actuele inventarisatiegegevens op te vragen van beschermde soorten, dit kan middels het uitvoerportaal van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Op basis van deze inventarisatiegegevens kan vervolgens het ecologisch werkprotocol worden opgesteld. Daarnaast dienen in het ecologisch

werkprotocol maatregelen opgenomen te worden ter bescherming van flora en fauna, deze maatregelen dienen gebaseerd te zijn op de maatregelen uit hoofdstuk 4 en 5 van de GSR.

Bijlage I geeft een overzicht van de aspecten die volgens de GSR in het ecologisch werkprotocol beschreven dienen te worden.

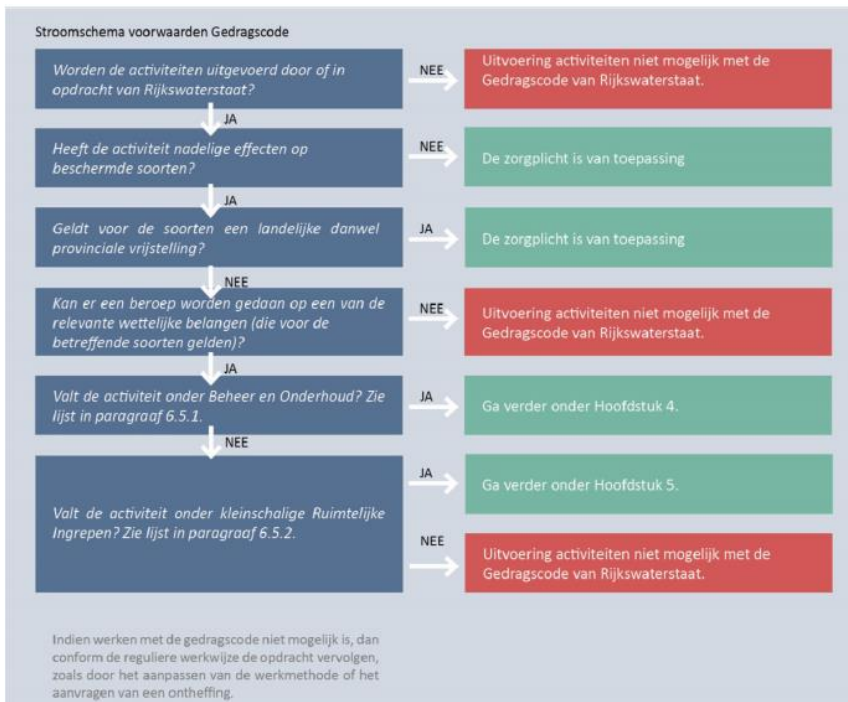
3.1.2.2 Werken onder de GSR

Om te mogen werken met de GSR moet een project aan verschillende punten voldoen zoals weergegeven in figuur 2.1 van de GSR welke hieronder in afbeelding 5 is opgenomen (Rijkswaterstaat, 2023).

Voor dit project kan het schema als volgt doorlopen worden:

- *Worden de activiteiten uitgevoerd door of in opdracht van Rijkswaterstaat?*
  - Ja: De werkzaamheden worden in opdracht van RWS uitgevoerd.
- *Heeft de activiteit nadelige effecten op beschermde soorten?*
  - Ja: De activiteit heeft nadelige effecten op beschermde soorten.
- *Geldt voor de soorten een landelijk dan wel provinciale vrijstelling?*
  - Nee: Niet voor alle soorten geldt een landelijke dan wel provinciale vrijstelling.
- *Kan er een beroep worden gedaan op een van de relevante wettelijke belangen (die voor de betreffende soorten gelden)?*
  - Ja: er kan een beroep gedaan worden op een van de relevante wettelijke belangen (die voor betreffende soorten gelden). De werkzaamheden aan de viaducten van de A4 en A20 is van belang voor:
    - de openbare veiligheid (i.r.t. verbodsbepalingen uit art. 11.37 Bal en art. 8.74j, lid 1a.1, van het Bkl);
    - in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten (i.r.t. verbodsbepalingen uit art. 11.46 Bal en 8,74K, lid 1b.3, van het Bkl);
    - en in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer (i.r.t. verbodsbepalingen uit art.11.54 Bal en 8.74l, lid 1b.11, van het Bkl).
- *Valt de activiteit onder Beheer en Onderhoud? Zie lijst in paragraaf 6.5.1 van de GSR (Rijkswaterstaat, 2023).*
  - Nee: De activiteiten binnen het project vallen niet onder B&O.
- *Valt de activiteit onder kleinschalige ruimtelijke ingrepen? Zie lijst in paragraaf 6.5.2 van de GSR (Rijkswaterstaat, 2023).*
  - Ja: De werkzaamheden betreffen renovatie en vervangingswerkzaamheden. Deze activiteiten vallen onder kleinschalige ruimtelijke ingrepen bouw- en kunstwerken, waterstaatkundige objecten, kleine voorzieningen en (vaar)wegmeubilair.

Uit bovenstaande kan geconcludeerd worden dat indien de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd volgens de maatregelen uit de GSR, de GSR van toepassing is. Dit zal blijken uit hoofdstuk 5.

Afbeelding 5. Stroomschema van de voorwaarden om met de GSR te kunnen werken. De te doorlopen voorwaarden zijn weergegeven in de blauwe vakken en de gevolgen van het wel of niet voldoen aan een voorwaarde in de rode en groene vakken (figuur 2.1, Rijkswaterstaat, 2023).

3.2 Bureaustudie

Tijdens de bureaustudie wordt op basis van openbare verspreidingsgegevens van dier- en plantensoorten, uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), en ecologische deskundigheid inzichtelijk gemaakt welke beschermde natuurwaarden mogelijk voorkomen in en rondom het projectgebied.

Er wordt tevens onderzocht of het projectgebied in/nabij N2000- en NNN-gebieden of overige beschermde natuurgebieden gelegen is en welke gebieden dit betreft. Per N2000-gebied wordt er nagegaan welke instandhoudingsdoelen er voor dit gebied zijn opgesteld en of het project naar verwachting significant negatieve effecten kan veroorzaken op het behalen van deze doelen. Voor NNN-gebieden en overige beschermde gebieden wordt er tevens bepaald of en welke effecten er op het gebied kunnen optreden.

De resultaten van de bureaustudie worden gedurende de veldinspectie geverifieerd en waar nodig aangevuld zodat een actueel beeld wordt verkregen van de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden (zowel beschermde soorten als gebieden).

3.3 Veldinspectie

De veldinspectie betreft een visuele inspectie van het projectgebied door een ecologische deskundige waarbij gebruik wordt gemaakt van kleinschalige hulpmiddelen zoals een verrekijker. Hierdoor wordt een actueel beeld verkregen van de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden in en rondom het projectgebied en worden de resultaten van de bureaustudie geverifieerd. Daarnaast wordt beoordeeld in hoeverre het projectgebied in potentie geschikt is voor de in de ruimere omgeving aanwezige flora en fauna.

3.4 Effectenbeoordeling

Op basis van de resultaten uit de bureaustudie en de veldinspectie en de ecologische kennis van de ecologisch deskundige, wordt er een effectenbeoordeling gemaakt waarin de verwachte effecten op beschermde natuurwaarden vastgesteld worden in relatie tot de voorgenomen werkzaamheden. Hieruit volgt of er wel/geen negatieve effecten verwacht worden en of het treffen van maatregelen/het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit.

3.5 Klanteisspecificatie

De klanteisspecificatie (KES) is een document dat de klantvraag geordend weergeeft in de vorm van klantwensen- of eisen, gekoppeld aan de projectdoelstellingen. In de KES zijn verschillende eisen opgenomen die betrekking hebben tot de aanwezige flora en fauna binnen het projectgebied, zoals watergang verbeteren met flora en fauna en rekening houden met faunapassages. Eventuele eisen met betrekking tot ecologie dient beschouwt te worden door een ecologisch deskundige.

3.6 Vergunningenregister

Gedurende het project wordt er een vergunningenregister bijgehouden. In dit register zijn de huidige wet- en regelgeving omschreven welke betrekking hebben tot dit project. De Omgevingswet is ook opgenomen in dit register. Daarnaast zijn de resultaten vanuit deze natuurtoets opgenomen in het vergunningenregister. Eventuele nieuwe omgevingsvergunningen die betrekking hebben op ecologie dienen beschouwt te worden door een ecologisch deskundige.

4 Resultaten van de Quickscan

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de ecologische quickscan besproken. De veldinspectie is uitgevoerd op 1 augustus 2022. Tijdens deze veldinspectie is het projectgebied en de directe omgeving geïnspecteerd op de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden. De veldinspectie is uitgevoerd door een deskundig ecooloog (I. van Gestel) van ARA Adviesburo B.V. De weersomstandigheden tijdens de veldinspectie waren: bewolkt, 21°C, windkracht 2 bft. Afbeelding 6 en 7 geven een impressie van het projectgebied zoals deze was tijdens de veldinspectie. Om ook alle aanrijroutes te beoordelen is op 12 december 2023 opnieuw een veldinspectie uitgevoerd. De weersomstandigheden tijdens deze inspectie waren: bewolkt, 8°C en windkracht 2 bft.

Hieronder volgt een beschrijving van de aanwezigheid van beschermde gebieden en beschermde soorten per type gebied en soortgroep. Per gebied/soortgroep worden achtereenvolgens de aanwezigheid in/nabij het projectgebied, de effectenbeoordeling en de benodigde maatregelen en vervolgstappen beschreven.

Afbeelding 6. Impressie van het projectgebied op 1 augustus 2022 met op de linker foto viaduct Bijdorp en op de rechter foto viaduct Zoomweg.

Afbeelding 7. Impressie van het projectgebied op 12 december 2023 met op de linker foto het werkkerrein nabij viaduct Bijdorp en op de rechter foto aanrijroute nabij viaduct Zoomweg zuidzijde.

4.2 Beschermde gebieden

4.2.1 Natura2000-gebieden

4.2.1.1 Aanwezigheid

De viaducten van de A4 en A20 zijn geen onderdeel van N2000-gebieden (afbeelding 8). In de ruime omgeving van het projectgebied zijn N2000-gebieden aanwezig. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op 7,5 km van het projectgebied en is N2000-gebied Oude Maas. Daarnaast liggen in de ruime omgeving de N2000-gebieden Haringvliet, Solleveld & Kapittelduinen en Voornes Duin. Deze gebieden liggen allemaal 13 km of verder van het projectgebied af.

Afbeelding 8. Globale ligging van het projectgebied (rood) t.o.v. N2000-gebieden (groen). Bron: Ministerie van LNV, 2022.

4.2.1.2 Verwachte effecten

Door de grote afstand tot N2000-gebieden, zijn directe negatieve effecten op N2000-gebieden op voorhand uitgesloten. Stikstofdepositie kan op een lange afstand van het projectgebied in meerdere N2000-gebieden effecten veroorzaken. Daarom dient voor stikstofdepositie een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden. Aan de hand van de AERIUS-berekening kan mogelijk blijken dat een vergunning nodig is.

4.2.1.3 Beoordeling vergunningplicht

Significant negatieve effecten op N2000-gebieden door de werkzaamheden kan grotendeels worden uitgesloten. Voor de stikstofdepositie dient echter nog een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden. Aan de hand van de AERIUS-berekening kan mogelijk blijken dat een vergunning nodig is.

4.2.2 Natuurnetwerk Nederland

4.2.2.1 Aanwezigheid

Het projectgebied is geen onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). In de ruime omgeving is wel NNN aanwezig. In de omgeving van het projectgebied zijn de beheertype rivier (N02.01), vochtig weidevogelgrasland (N13.01), zoete plas (N0402), haagbeuken- en essenbos (N14.03), vochtig hooiland (N10.02), ruigteveld (N12.06) en kruiden- en faunarijk grasland (N12.02) aanwezig (afbeelding 9).

Afbeelding 9. Globale ligging van het projectgebied (rood) t.o.v. de beheertype (groen en blauw) van NNN gebieden. Bron: Provincie Zuid-Holland, 2022.

4.2.2.2 Verwachte effecten

Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd in de beheertype die onderdeel zijn van het NNN, daarom is met zekerheid geen sprake van kwaliteits- of oppervlakteverlies van het NNN door de werkzaamheden. Een aanvullende toetsing of maatregelen zijn daarom niet nodig.

4.2.3 Overige beschermde gebieden

4.2.3.1 Aanwezigheid

Het projectgebied is geen onderdeel van beschermde weidevogelgebieden (afbeelding 10). In de ruime omgeving zijn wel weidevogelgebieden aanwezig. De weidevogelgebieden liggen minimaal op circa 3km afstand van het projectgebied.

Afbeelding 10. Beschermde weidevogelgebieden (groen/bruin) in de omgeving van het projectgebied (rood).
Bron: NatuurNetwerk Nederland, 2022.

4.2.3.2 Verwachte effecten

Door de grote afstand tot weidevogelgebieden (circa 3km), zijn directe negatieve effecten op weidevogelgebieden op voorhand uitgesloten. Daarnaast is binnen het projectgebied een hoge mate van verstoring aanwezig door verkeer en menselijke activiteiten. De werkzaamheden aan de viaducten zullen daarom niet voor extra overlast zorgen op de weidevogelgebieden die in de geruime omgeving aanwezig zijn. Significant negatieve effecten op weidevogelgebieden zijn daarom uitgesloten. Een aanvullende toetsing of maatregelen zijn daarom ook niet nodig.

4.3 Beschermde soorten

4.3.1 Vogels

Alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels zijn beschermd volgens de vogelrichtlijn (art. 11.37 Bal). De verboden uit het Bal houden onder anderen in dat het verboden is om opzettelijk levende vogels te doden of te vangen en opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Alle inheemse broedende vogels en hun nesten zijn daarom beschermd, ook al komt een soort algemeen voor.

Een beperkt aantal vogelsoorten gebruikt hun nest en de directe omgeving het gehele jaar of jaarlijks als vaste rust- en verblijfplaats. Deze nesten zijn jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Welke soorten en mate van bescherming dit betreft, verschilt per provincie. Ook de functionaliteit van deze nesten is jaarrond beschermd. Dit houdt in dat leef- en foerageergebieden welke noodzakelijk zijn voor de functionaliteit van de nesten ook beschermd zijn. Er zijn verschillende categorieën waaronder soorten met jaarrond beschermde nesten vallen. Dit wordt verder toegelicht wanneer een jaarrond beschermd nest is waargenomen binnen of nabij het projectgebied.

4.3.1.1 Aanwezigheid

Algemene broedvogels

De directe omgeving van het projectgebied is geschikt als broedlocatie voor diverse vogelsoorten. Het is aannemelijk dat vogels de aanwezige vegetatie en oeverzones gebruiken als broedlocatie gedurende het broedseizoen (globaal maart t/m augustus). Er dient daarom rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van broedende vogels in en rondom het projectgebied tijdens het broedseizoen (globaal maart t/m augustus).

Jaarrond beschermde nesten

Op basis van NDFF is bekend dat binnen een straal van 2 km rondom het projectgebied jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn van: ijsvogel, huismus, ooievaar, boomkruiper en blauwe reiger (afbeelding 11). De aanwezige jaarrond beschermde nesten liggen op meer dan 450m van het projectgebied in het Prinses Beatrixpark nabij viaduct Bijdorp.

Tijdens de veldinspectie op 12 december 2023 zijn 3 nesten waargenomen die gebruikt kunnen worden door vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals de zwarte kraai en ekster (afbeelding 12 en 13). Deze soorten hebben categorie 5 jaarrond beschermde nesten. Dit betekent dat de nesten alleen beschermd zijn als er niet voldoende alternatieven in de omgeving aanwezig zijn. In de omgeving zijn voldoende alternatieven aanwezig, zoals in het Prinses Beatrixpark.

Gedurende het broedseizoen (globaal maart t/m augustus) kunnen nieuwe vogels met jaarrond beschermde nesten zich vestigen in het Prinses Beatrixpark binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Afbeelding 11. Waarnemingen van nesten van huismus (grijs, 2019), blauwe reiger (paars en roze, 2022), boomkruiper (donker roze, 2019), ooievaar (geel, 2022) en ijsvogel (blauw, 2019, bruin, 2019, donker paars, 2022, donker bruin, 2020 en donker geel, 2021) in de ruime omgeving van het projectgebied. Bron: NDFF Uitvoerportaal, juli 2019 t/m juli 2022.

Afbeelding 12. Mogelijke nestlocaties van vogels met jaarrond beschermd nesten nabij de aanrijroute tussen de viaducten Hargalaan en Zoomweg.

Afbeelding 13. Mogelijke nestlocatie van een jaarrond beschermd nest nabij viaduct Bijdorp.

4.3.1.2 Verwachte effecten

Algemene broedvogels

Aangezien de werkzaamheden deels tijdens het broedseizoen (globaal maart t/m augustus) worden uitgevoerd, dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van algemene broedvogels in het projectgebied en de directe omgeving.

Gedurende het broedseizoen (globaal maart t/m augustus) is hierdoor mogelijk sprake van het doden van vogels en het vernietigen van nesten, eieren en jongen. Dit zou een overtreding betekenen van de Ow (art. 11.37 Bal, lid 1a en 1b). Daarnaast is mogelijk sprake van verstoring van broedende vogels (zowel binnen als buiten het projectgebied) welke van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort, dit zou ook een overtreding betekenen van de Ow (art. 11.37 Bal, lid 1d). Daarom zijn in hoofdstuk 4.3.1.3 preventieve maatregelen opgenomen om negatieve effecten op broedvogels te voorkomen.

Jaarrond beschermde nesten

In het Prinses Beatrixpark ter hoogte van viaduct Bijdorp zijn jaarrond beschermde nesten aanwezig op ruim 450m van het projectgebied. Binnen het projectgebied of de directe omgeving zijn 3 nesten aangetroffen die mogelijk jaarrond beschermd zijn. Het betreffen echter nesten van soorten die categorie 5 jaarrond beschermd zijn. Dit betekent dat de alleen beschermd zijn als er onvoldoende alternatieve nestlocaties in de omgeving aanwezig zijn. In de omgeving van het projectgebied zijn echter voldoende alternatieve nestlocaties aanwezig. De nesten hoeven daarom niet jaarrond beschermd te worden. Daarnaast worden deze nestlocaties niet verwijderd tijdens de werkzaamheden. Hierdoor is er geen sprake van het doden van vogels en het vernietigen van nesten, eieren en jongen. Er kan mogelijk wel sprake zijn van verstoring van broedende vogels.

Gedurende het broedseizoen kunnen daarnaast nieuwe vogels met jaarrond beschermde nesten vestigen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden in het Prinses Beatrixpark en binnen het projectgebied nabij viaduct Bijdorp. Daarom dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid en vestiging van nieuwe jaarrond beschermde nesten. Wanneer oudervogels van hun nest verjaagd worden, wordt artikel 11.37 Bal, lid 1d overtreden. Daarom zijn in hoofdstuk 4.3.1.3 preventieve maatregelen opgenomen om negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten te voorkomen.

4.3.1.3 Maatregelen

Algemene broedvogels

Negatieve effecten op algemene broedvogels kunnen voorkomen worden door als mitigerende maatregel de werkzaamheden volledig buiten het broedseizoen (globaal maart t/m augustus) uit te voeren.

Als alternatief kunnen de werkzaamheden buiten het broedseizoen gestart worden en tijdens het broedseizoen doorlopend uitgevoerd worden, zodat zicht geen broedvogels vestigen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Als tweede alternatief kunnen de werkzaamheden tijdens het broedseizoen starten wanneer vooraf aan het broedseizoen het projectgebied ongeschikt gemaakt wordt en indien nodig tijdens het broedseizoen ongeschikt gehouden wordt (door bijv. maaien) zodat de kans op broedvogels tijdens de werkzaamheden uitgesloten worden. Voordat de werkzaamheden in het broedseizoen kunnen starten dient wel een ecologische vrijgave uitgevoerd te worden. Bij vestiging van broedende vogels binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden moeten aanvullende maatregelen getroffen worden ter bescherming van broedvogels.

Door deze maatregelen te hanteren wordt overtreding van de Omgevingswet voorkomen. Het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is niet nodig.

Jaarrond beschermde nesten

De werkzaamheden worden naar verwachting in juli 2026 gestart. Momenteel zijn er geen jaarrond beschermde nesten bekend binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Deze kunnen zich wel voor aanvang van de werkzaamheden vestigen (voor juli 2026) binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden nabij viaduct Bijdorp. Daarom dient vooraf aan de werkzaamheden een ecologische vrijgave te worden uitgevoerd waarbij de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden wordt beoordeeld. Bij vestiging van nieuwe jaarrond beschermde nesten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden moeten aanvullende maatregelen getroffen worden om deze nesten te beschermen.

Door deze maatregelen te hanteren wordt overtreding van de Omgevingswet voorkomen. Het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is niet nodig.

4.3.2 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd binnen de Ow (art. 11.46 Bal). Naast de aanwezigheid van vleermuizen zijn de functies die het projectgebied kan hebben voor de aanwezige soorten erg belangrijk voor de bescherming van vleermuizen. Daarom wordt er hieronder ingegaan op de verschillende functies die het projectgebied voor de soorten kan hebben, namelijk: een verblijfplaats, foerageergebied en/of vliegroute.

4.3.2.1 Aanwezigheid

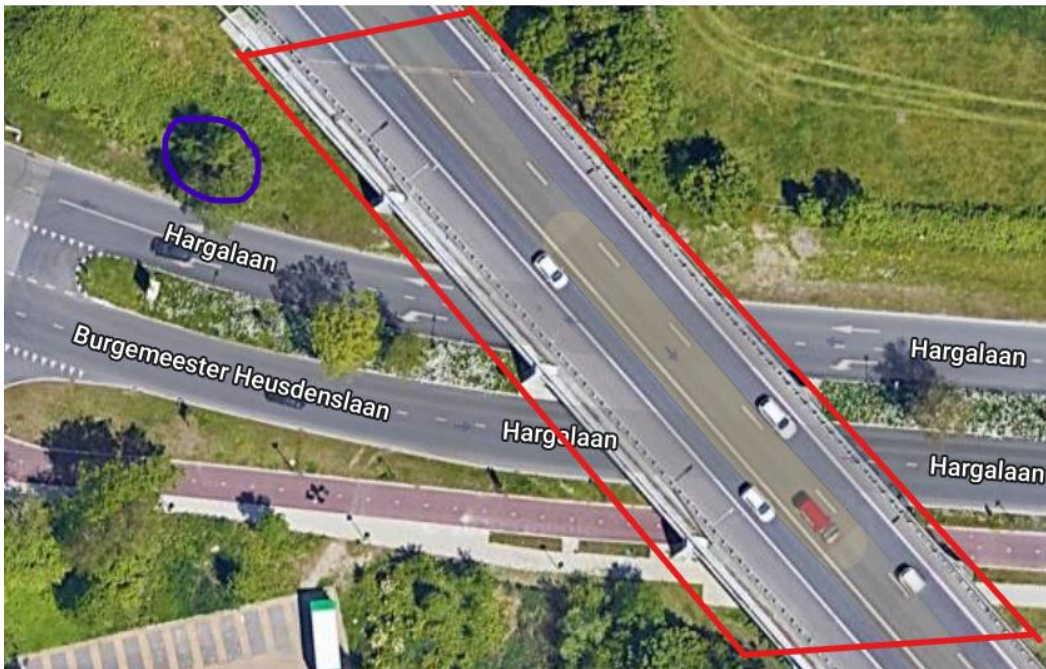
Verblijfplaatsen

Op basis van de veldinspectie van 1 augustus 2021 zijn binnen het projectgebied van de viaducten Bijdorp en Zoomweg geen geschikte locaties voor verblijfplaatsen van vleermuizen in de vorm van spleten, holle ruimtes of richels in de viaducten, bebouwing of holten, loshangende bast en/of scheuren in bomen aangetroffen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen in het projectgebied kan daarom met zekerheid worden uitgesloten bij de viaducten Bijdorp en Zoomweg. In de ruime omgeving kunnen echter wel verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn in bomen en bebouwing.

Bij viaduct Hargalaan zijn holten waargenomen in een boom op circa 20m van het projectgebied (afbeelding 14). Vanuit een worst case benadering dient er rekening gehouden te worden met verblijfplaatsen van vleermuizen in de directe omgeving van het projectgebied bij viaduct Hargalaan (afbeelding 15). Tijdens de tweede veldinspectie op 12 december 2023 konden de holten beter geïnspecteerd worden. Hieruit is gebleken dat de holten op dit moment niet zijn doorgerot en niet geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Afbeelding 14. Mogelijke verblijfplaats vleermuizen bij viaduct Hargalaan.

Afbeelding 15. Mogelijke verblijfplaats vleermuizen (blauw) in de directe omgeving van het projectgebied (rood) bij viaduct Hargalaan.

Vliegroutes en foerageergebieden

Binnen het projectgebied van de drie viaducten en de directe omgeving zijn geen lijnvormige elementen, zoals bomenrijen, dijken en kanalen, aanwezig die kunnen functioneren als vliegroute voor vleermuizen. De aanwezigheid van essentiële vliegroutes kan worden uitgesloten.

Het projectgebied van de drie viaducten maakt op basis van NDFF-gegevens waarschijnlijk onderdeel uit van het foerageergebied van diverse soorten vleermuizen, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en tweekleurige vleermuis. Door de hoge mate van verstoring door verkeer en lichtuitstraling en het voorkomen van voldoende vergelijkbaar en alternatief foerageergebied in de omgeving van het projectgebied kan de aanwezigheid van essentieel foerageergebied binnen het projectgebied worden uitgesloten.

4.3.2.2 Verwachte effecten

Verblijfplaatsen

De aanwezigheid van verblijfplaatsen binnen het projectgebied bij/in de viaducten Bijdorp en Zoomweg zijn uitgesloten, er is daarom met zekerheid geen sprake van negatieve effecten door de werkzaamheden op verblijfplaatsen van vleermuizen. Negatieve effecten op mogelijke verblijfplaatsen buiten het projectgebied zijn ook volledig uitgesloten doordat deze verblijfplaatsen niet worden vernietigd en op grote afstand liggen. Aanvullende maatregelen ter bescherming van verblijfplaatsen van vleermuizen bij de viaducten Bijdorp en Zoomweg zijn daarom niet nodig.

Bij viaduct Hargalaan zijn holten waargenomen in een boom in de directe omgeving van het projectgebied. Tijdens de tweede veldinspectie is gebleken dat de holten, zie Afbeelding 14, op het moment van de veldinspectie niet diep genoeg uitgerot is. Het zijn nu geen geschikte verblijfplaatsen waardoor effecten op deze verblijfplaatsen zijn uitgesloten en een vergunning niet nodig is.

Het is niet uit te sluiten dat deze holte in de toekomst dieper en daardoor alsnog een geschikte verblijfplaats wordt. Wanneer deze boom gekapt wordt, kunnen verblijfplaatsen vernietigt worden

en/of vleermuizen gedood. Dit is een overtreding van art. 11.46 Bal, lid 1a, 1b en 1d van de Ow. Wanneer bomen met holten gekapt worden, moet daarom onderzocht worden of deze holten op dat moment dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. Daarnaast dienen er dan maatregelen getroffen te worden zodat negatieve effecten op vleermuizen worden voorkomen.

Wanneer de boom niet gekapt wordt, kan er mogelijk sprake zijn van tijdelijke negatieve effecten op deze verblijfplaatsen. Deze tijdelijke negatieve effecten treden mogelijk op als gevolg van lichtuitstraling indien gewerkt wordt tijdens de actieve periode voor vleermuizen (globaal april t/m oktober) tussen zonsondergang en zonsopkomst of wanneer toegang tot de holten wordt geblokkeerd, waardoor vleermuizen niet meer in of uit kunnen vliegen en mogelijk sterven. Als deze tijdelijke negatieve effecten daadwerkelijk optreden, zou er sprake zijn van een overtreding van de Ow (art. 11.46 Bal, lid 1a, 1b en 1d). Daarom dienen maatregelen getroffen te worden zodat tijdelijke negatieve effecten op verblijfplaatsen voldoende geminimaliseerd worden.

Vliegroutes en foerageergebieden

Als werkzaamheden tussen zonsondergang en zonsopgang plaatsvinden tijdens de actieve periode van vleermuizen (globaal april t/m oktober) is mogelijk sprake van lichtverstoring van foeragerende en migrerende vleermuizen. Dit zou een overtreding zijn van art. 11.46, lid 1b van het Bal. Daarom dienen preventieve maatregelen getroffen te worden zodat lichtverstoring van foeragerende en migrerende vleermuizen wordt voorkomen.

4.3.2.3 Maatregelen

Wanneer vanuit de worst case wordt uitgegaan dat de route gebruikt worden door vleermuizen kan men ook zonder aanvullend onderzoek de volgende maatregelen nemen. Het verstoren van vleermuizen (art 11.46, lid 1b Bal) is verboden. Onder de gedragscode is het mogelijk om te werken wanneer er schade aan vleermuizen wordt voorkomen. . Om hier goed invulling aan te geven is de volgende maatregel nodig:

- 1. P1: Te werken buiten de kwetsbare periode, d.w.z. buiten de periode dat vleermuizen gebruik maken van hun voortplantings- of rustplaatsen, inclusief belangrijke vlieg- of migratieroute, belangrijk foerageergebied, afhankelijk van de functie van het gebied voor vleermuizen (globaal april t/m november).**
  - a. Wanneer er onverhoopt toch schade aan de soort ontstaat dient men de ecologische deskundig ON te informeren en het werk stil te leggen.**

Wanneer het niet mogelijk blijkt te zijn om buiten de actieve periode van de vleermuis te werken, dan kunnen de volgende maatregelen in acht genomen worden om de schade aan deze soorten te beperken. De werkzaamheden aan het viaduct kunnen bijv. mogelijk langer duren als de niet-actieve-periode van de vleermuizen.

- 2. P2: Niet tussen zonsondergang en zonsopkomst werken in de buurt van voortplantings- of rustplaatsen, belangrijke functionele vlieg- of migratieroutes en foerageergebieden in verband met licht- en geluidsoverlast.**
  - a. Er wordt niet gewerkt tussen zonsondergang en zonsopgang tijdens de actieve periode van vleermuizen (globaal april t/m november) binnen onverlichte delen van het projectgebied.**

Of

- 3. P2: Passende inrichtingsmaatregelen te treffen t.b.v. beperking van licht en geluid (afscherming, demping etc.).**
  - a. Als nachtelijke verlichting en/of werkzaamheden in de actieve periode van vleermuizen (globaal maart t/m november) toch nodig zijn in overlichte delen van het projectgebied, dan dient lichtuitstraling naar de omgeving te**

- worden beperkt (door bijvoorbeeld het gebruik van afschermkappen of vleermuisvriendelijke verlichting).
- b. De ecologisch deskundige ON moet vooraf het verlichtingsplan en de uitvoeringswijze beoordelen. Het verlichtingsplan en uitvoeringswijze wordt vooraf ter goedkeuring ingediend bij de ecologisch deskundige van RWS.
  - c. Bij de inrichting van het werkterrein dient rekening gehouden dat het viaduct door de vleermuizen bruikbaar blijft. Dat wil zeggen dat er geen materialen voor de ingang en geen hoge materialen onder het viaduct.
  - d. Geen materiaal neerzetten voor een vliegroute die langs het viaduct gaan.

Wanneer het niet uit te sluiten is dat er tijdens de werkzaamheden schade aan deze soorten niet wordt voorkomen, dan dient er een Omgevingsvergunning Flora en fauna-activiteit te worden aangevraagd bij Omgevingsdienst Haaglanden voor het overtreden van art. 11.46, lid 1b en 1d.

4.3.3 Grondgebonden zoogdieren

4.3.3.1 Aanwezigheid

Habitatsoorten

Op basis van NDFF zijn geen waarnemingen bekend van habitatsoorten grondgebonden zoogdieren. Daarnaast is in het projectgebied geen geschikt habitat aanwezig voor habitatsoorten zoals de bever en otter.

Andere soorten

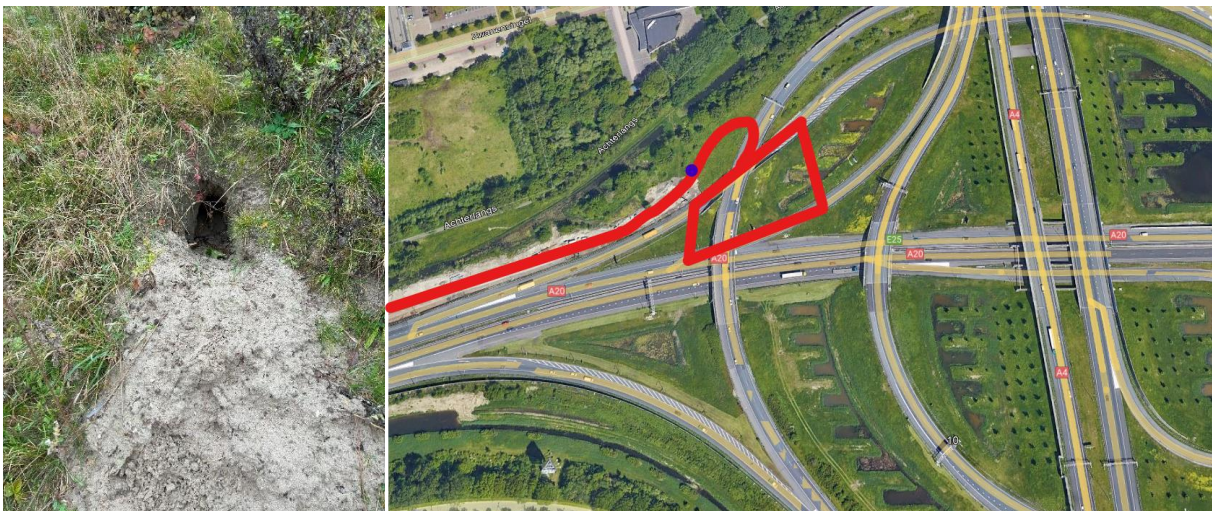
Algemeen

Uit gegevens van de NDFF is gebleken dat er 162 waarnemingen bekend zijn van de volgende 11 'andere soorten' binnen een straal van 2 km rondom het projectgebied; boommarter, bosmuis, bunzing, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, rosse woelmuis, veldmuis, vos en wezel (afbeelding 16). Binnen het projectgebied zijn waarnemingen van de bunzing, haas, huisspitsmuis, veldmuis en vos bekend.

Tijdens de veldinspectie op 12 december 2023 is een hol waargenomen op de aanrijroute ten noorden van de A20, bij het viaduct aan de Zoomweg (afbeelding 17). Door de vele regenval van die nacht waren alle sporen weggespoeld. Er leken wel uitwerpselen aanwezig te zijn. Het hol is waarschijnlijk in gebruik door bijvoorbeeld een konijn, vos of kleine marterachtigen.

Afbeelding 16. Waarnemingen van 'andere soorten' grondgebonden zoogdieren (groen) in de ruime omgeving van het projectgebied. Bron: NDFP Uitvoerportaal, juli 2019 t/m juli 2022.

Afbeelding 17. Aangetroffen hol ten noorden van de A20 en de locatie van het hol (blauw) t.o.v. het projectgebied en de aanrijroute (rood).

Kleine marterachtigen

Kleine marterachtigen (wezel of hermelijn) maken met name gebruik van oude hopen van bijvoorbeeld konijnen en mollen als verblijfplaats. Ook maken ze gebruik van takkenbossen, houtstapels en steenhopen. Daarnaast is het van belang dat er voldoende schuilplaatsen aanwezig zijn in de vorm van struiken en heggen. Door het ontbreken van geschikt habitat in (de directe omgeving van) het projectgebied bij viaducten Bijdorp en Hargalaan kan de aanwezigheid van kleine marterachtigen worden uitgesloten. Sporadisch kan een passerend individu door beide projectgebieden komen waar rekening mee dient te worden gehouden.

Bij viaduct Zoomweg biedt het omliggende gebied geschikt habitat in de vorm van mogelijke verblijfplaatsen, schuilmogelijkheden en foerageergebied. Kleine marterachtigen kunnen dus mogelijk gebruik maken van de directe omgeving van het projectgebied als verblijfplaatsen,

schuilmogelijkheden en foerageergebied. De kleine marterachtigen zijn vrijgesteld van de vergunningsplicht in Zuid-Holland (Provincie Zuid-Holland, 2023).

Overige soorten

Binnen het projectgebied worden algemene soorten verwacht zoals muizen, egel, konijn en haas. Tijdens de veldinspectie zijn bij viaduct Zoomweg uitwerpselen van egels aangetroffen (afbeelding 18). Door het ontbreken van geschikt leefgebied door de huidige verstoring door het verkeer, kan de aanwezigheid van zeldzamere soorten zoals de das worden uitgesloten.

Door de aanwezigheid van voldoende alternatief (en geschikter) leefgebied in de directe omgeving van het projectgebied en het algemene voorkomen van de soorten, is het projectgebied niet van essentieel belang voor de overleving van lokale populaties. Op basis van deze informatie dient tijdens de werkzaamheden rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van diverse algemene soorten grondgebonden zoogdieren.

Afbeelding 18. Uitwerpselen egel aangetroffen in de directe omgeving van viaduct Zoomweg op 1 augustus 2022.

4.3.3.2 *Verwachte effecten*

Habitatsoorten

Het projectgebied is geen geschikt habitat voor habitatsoorten grondgebonden zoogdieren. Significant negatieve effecten op habitatsoorten kunnen daarom worden uitgesloten. Beschermende maatregelen zijn niet nodig.

Andere soorten

Binnen het projectgebied en de directe omgeving dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van enkele grondgebonden zoogdieren welke vallen binnen de categorie 'andere soorten' (artikel 11.54 Bal). Indien grondgebonden zoogdieren in het projectgebied ingesloten raken door de werkzaamheden, is mogelijk sprake van negatieve effecten op deze soorten als individuen worden gedood en/of verblijfplaatsen worden vernietigd, dit zou een overtreding betekenen van de Ow (art. 11.54, lid 1a en 1b, van het Bal). Voor alle soorten die mogelijk voorkomen geldt echter dat deze zijn vrijgesteld in de provincie Zuid-Holland (Provincie Zuid-Holland, 2023).

Door de aanwezigheid van voldoende alternatief (en geschikter) leefgebied in de directe omgeving van het projectgebied en het algemene voorkomen van de soorten haas, konijn en diverse muizensoorten is het projectgebied niet van essentieel belang voor de overleving van lokale populaties. In het kader van de specifieke zorgplicht (art. 11.27 bal) dienen echter wel preventieve maatregelen getroffen te worden ter bescherming van deze grondgebonden zoogdieren. Om te bepalen welke maatregelen getroffen moeten worden, is het van belang om te bepalen door welke soort het hol in gebruik is. In onderstaand hoofdstuk zijn de vervolgstappen en maatregelen voor grondgebonden zoogdieren opgenomen.

4.3.3.3 *Maatregelen*

Op de aanrijroute ten noorden van de A20 is een hol aangetroffen. Het hol dient mogelijk als verblijfplaats van een vos, konijn of kleine marterachtigen. Deze soorten zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht. Echter dient wel rekening gehouden te worden met de specifieke zorgplicht. Om passende maatregelen te treffen dient onderzocht te worden of het hol dient als verblijfplaats en voor welke soort het dan een verblijfplaats is.

Negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren dienen daarnaast voorkomen te worden door de werkzaamheden gefaseerd en in één globale werkrichting uit te voeren. Hierdoor kunnen eventueel aanwezige grondgebonden zoogdieren tijdig uitwijken en niet ingesloten raken.

4.3.4 **Amfibieën**

4.3.4.1 *Aanwezigheid*

Habitatsoorten

Op basis van NDFF zijn geen waarnemingen bekend van habitatsoorten amfibieën. Daarnaast is in het projectgebied van de drie viaducten geen geschikt habitat aanwezig voor habitatsoorten zoals de poelkikker en heikikker. De aanwezigheid van habitatsoorten amfibieën kan daarom met zekerheid worden uitgesloten.

Andere Soorten

Uit gegevens van de NDFF is gebleken dat er 94 waarnemingen bekend zijn van de volgende 5 'andere soorten' amfibieën binnen een straal van 2 km rondom het projectgebied; alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander (afbeelding 19). Binnen het projectgebied zijn geen waarnemingen uit de NDFF bekend van 'andere soorten' amfibieën.

Afbeelding 19. Waarnemingen van 'andere soorten' amfibieën (groen) in de ruime omgeving van het projectgebied. Bron: NDFF Uitvoerportaal, juli 2019 t/m juli 2022.

In de omgeving van de viaducten Zoomweg en Hargalaan zijn poelen aanwezig die kunnen dienen als voortplantingswater voor 'andere soorten' amfibieën. In deze poelen vinden echter geen werkzaamheden plaats. Onder het viaduct Bijdorp is ook een poel/sloot aanwezig die mogelijk gebruikt wordt door amfibieën als voortplantingswater of winterhabitat.

Voor enkele algemene soorten zoals de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander geldt dat ze het projectgebied en de directe omgeving mogelijk gebruiken als landhabitat. Er mag echter worden aangenomen dat het projectgebied als landhabitat niet van essentieel belang is voor de gunstige staat van instandhouding van deze amfibieën, gezien het algemene voorkomen en de aanwezigheid van voldoende alternatief (geschikter) landhabitat in de directe omgeving. Voor alle soorten die mogelijk voorkomen geldt dat deze zijn vrijgesteld in de provincie Zuid-Holland (Provincie Zuid-Holland, 2023).

4.3.4.2 *Verwachte effecten*

Habitatsoorten

Het projectgebied is geen geschikt habitat voor habitatsoorten. Significant negatieve effecten op habitatsoorten kunnen daarom worden uitgesloten. Beschermende maatregelen zijn niet nodig.

Andere Soorten

De werkzaamheden aan de viaducten veroorzaken mogelijk verstoring van 'andere soorten' amfibieën. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief (en geschikter) landhabitat in de directe omgeving van het projectgebied en het algemene voorkomen van de soorten, is het projectgebied niet van essentieel belang voor de overleving van lokale populaties van amfibieën welke vallen binnen de categorie 'andere soorten'. Eventuele negatieve effecten zullen daarom nooit een significant effect veroorzaken op (lokale) populaties. Daarnaast zijn deze soorten vrijgesteld in de provincie Zuid-Holland (Provincie Zuid-Holland, 2023). In het kader van de algemene zorgplicht (art. 11.27 bal) dienen echter wel preventieve maatregelen getroffen te worden ter bescherming van deze algemeen voorkomende amfibieën.

4.3.4.3 *Maatregelen*

Negatieve effecten op amfibieën dienen voorkomen te worden door de werkzaamheden gefaseerd en in één globale werkrichting uit te voeren. Hierdoor kunnen eventueel aanwezige amfibieën tijdig uitwijken en niet ingesloten raken.

Door deze mitigerende maatregelen te hanteren wordt overtreding van de Omgevingswet voorkomen. Het aanvragen van een omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit is niet nodig.

4.3.5 *Overige soorten*

4.3.5.1 *Aanwezigheid*

Op basis van de NDFF gegevens, openbare verspreidingsgegevens, de veldinspectie en het ontbreken van geschikt leefgebied kan de aanwezigheid van overige beschermde soorten (vissen, reptielen, libellen en vlinders) binnen het projectgebied worden uitgesloten.

4.3.5.2 *Verwachte effecten*

De aanwezigheid van beschermde overige soorten kan op basis van de ecologische quickscan worden uitgesloten, negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden treden dan ook niet op. Aanvullend onderzoek en/of maatregelen ter bescherming van overige soorten zijn daarom niet nodig.

4.3.5.3 *Maatregelen*

Er zijn geen aanvullende maatregelen nodig ter bescherming van overige soorten doordat effecten hierop zijn uitgesloten.

5 Conclusie

5.1 Algemeen

Deze quickscan is uitgevoerd om te bepalen of voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaakt op beschermde flora- en faunasoorten en beschermde natuurgebieden. Ook zijn de noodzakelijke maatregelen en/of vervolgcacties beschreven waarmee verstoring wordt voorkomen en waarmee wordt gewerkt binnen de kaders van de vigerende natuurwetgeving voor zowel beschermde gebieden als beschermde soorten. Uit de resultaten is het volgende geconcludeerd:

5.2 Beschermde gebieden

Uit de ecologische quickscan is gebleken dat het niet nodig is om een aanvullende toetsing op te stellen en/of om een vergunning aan te vragen in het kader van art. 11.21, lid 1a van het BaI, voor het uitvoeren van de werkzaamheden.

Ook voor het Natuurnetwerk Nederland en/of overige beschermde gebieden welke door de Provincie Zuid-Holland zijn aangewezen geldt dat geen nadere effectenbeoordeling en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

5.3 Beschermde soorten

Uit de quickscan is gebleken dat de werkzaamheden mogelijk negatieve effecten veroorzaken op diverse beschermde soorten. Daarom dienen, afhankelijk van de uitvoeringsperiode, mitigerende maatregelen getroffen te worden zodat deze negatieve effecten voldoende worden beperkt. De soorten die mogelijk effecten ondervinden van de werkzaamheden en de mitigerende maatregelen zijn weergegeven in tabel 2.

Soortgroep	Mitigerende maatregelen	Periode waarin maatregelen nodig zijn	Locatie waarvoor de maatregelen gelden
Algemene broedvogels	<p>Werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen (globaal maart t/m augustus).</p> <p>Of werkzaamheden buiten het broedseizoen starten en tijdens het broedseizoen doorlopend uitvoeren om nieuwe broedvogels binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden te voorkomen.</p> <p>Of het projectgebied voor start van het broedseizoen ongeschikt maken (door bijv. maaien) en indien nodig bijhouden om vestiging van broedvogels te voorkomen. Vooraf aan de werkzaamheden in het broedseizoen dient een ecologische vrijgave plaats te vinden.</p>	Voor start broedseizoen (globaal maart t/m augustus)	Alle projectlocaties
Jaarrond beschermde nesten	Werkzaamheden uitvoeren buiten broedseizoen (globaal maart t/m augustus).	Jaarrond	Viaduct Bijdorp

	Of vooraf aan werkzaamheden in het broedseizoen (globaal maart t/m augustus) een ecologische vrijgave laten uitvoeren. De ecologisch deskundige bepaald of en welke aanvullende maatregelen of natuuronderzoeken noodzakelijk zijn.		
Foeragerende en migrerende vleermuizen	Negatieve effecten op foeragerende en migrerende vleermuizen en verblijfplaatsen in de omgeving dienen voorkomen te worden door tijdens de actieve periode van vleermuizen (globaal april t/m oktober) niet tussen zonsondergang en zonsopkomst te werken of door lichtuitstraling naar de omgeving te beperken (door bijv. het gebruik van afschermkappen).	April t/m oktober	Alle projectlocaties
Vleermuizen	Wanneer bomen toch gekapt gaan worden dient er onderzocht te worden of de bomen worden gebruikt als verblijfplaats of essentiële vliegroute. Indien potentieel geschikte verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn welke mogelijk negatieve effecten ondervinden door de werkzaamheden dienen de potentiële verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes nader onderzocht te worden door een ecologisch deskundige.	Jaarrond	Alle projectlocaties
Grondgebonden zoogdieren	Aanvullend onderzoek naar verblijfplaats aanrijroute A20.	Jaarrond	Aanrijroute viaduct Zoomweg noordzijde
Grondgebonden zoogdieren en amfibieën	In verband met de specifieke zorgplicht (art. 11.27 bal) dienen de werkzaamheden gefaseerd en in één globale werkrichting uitgevoerd te worden, zodat eventueel aanwezige soorten tijdig kunnen uitwijken en niet ingesloten raken.	Jaarrond	Alle projectlocaties

Tabel 2. Beschermde soorten die mogelijk effecten ondervinden van de werkzaamheden, de mitigerende maatregelen en de periode waarin de maatregelen nodig zijn.

Door het treffen van de mitigerende maatregelen kan overtreding van de verboden uit de omgevingswet voorkomen worden en kan er gewerkt worden onder de GSR. Het verkrijgen van een vergunning flora- en fauna-activiteit is daarom niet nodig.

Er dient wel onderzocht te worden of het hol bij de aanrijroute ten noorden van de A20 in gebruik is en door welke soort het hol dan gebruikt wordt. Aan de hand van de resultaten kunnen aanvullende maatregelen opgenomen worden. Daarnaast dienen er aanvullende onderzoeken uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten en verblijfplaatsen van vleermuizen

wanneer er toch bomen gekapt gaan worden. Hieruit kan mogelijk volgen dat een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd dient te worden.

Bronnen

Literatuur en rapporten

Provincie Zuid-Holland, 2023. Zuid-Hollandse Omgevingsverordening.

Rijkswaterstaat. 2018. Gedragscode Soortbescherming Rijkswaterstaat. April 2018. Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Rijkswaterstaat. Nvt. Planfase (onderzoeken en conditionering). Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Rijkswaterstaat. Nvt. Annex 1 Projectgebied. Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

Websites

Ministerie van LNV, 2022 (kaart ligging N2000-gebieden). <https://www.natura2000.nl/gebieden>, geraadpleegd in juli 2022.

Nationale Databank Flora en Fauna Uitvoerportaal: <https://www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>, geraadpleegd in juli 2022.

Provincie Zuid-Holland, atlas Natuurbeheerplan Nederland, 2022. [GeoWeb 5.6 II \(zuid-holland.nl\)](#) geraadpleegd in juli 2022.

NatuurNetwerk Nederland, atlas belangrijke weidevogelgebieden, 2022. <https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=698b578f8bf34f5ab624e1f2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.1124%2C28992> geraadpleegd in september 2022.

Waarneming.nl
Openbare verspreidingsgegevens van flora en fauna.
Geraadpleegd op 16-07-2022

<https://www.zoogdiervereniging.nl>
Zoogdiervereniging
Geraadpleegd op 16-07-2022

<https://www.ravon.nl>
Ravon
Geraadpleegd op 16-07-2022

Bijlage I. Eisen voor het EWP vanuit de GSR

Vanuit RWS is voorgeschreven dat de GSR moet worden toegepast voor dit project. Dit project voldoet aan de voorwaarden zoals weergegeven in figuur 2.1 uit de GSR (Rijkswaterstaat, 2023) om met de GSR te mogen werken. De GSR geeft invulling aan het onderdeel soortbescherming van de Ow. Door te werken volgens de GSR geldt er een vrijstelling van verschillende verbodsbepalingen uit de Ow voor verschillende soortgroepen bij het uitvoeren van de vastgestelde activiteiten die onder Ruimtelijke Inrichting en/of Beheer & Onderhoud vallen.

Wat dient volgens de GSR in ecologisch werkprotocol beschreven te zijn?	
a)	Een concrete beschrijving van de voorgenomen activiteiten (wat gaat er waar, wanneer en hoe gebeuren) en of deze onder B&O of RI thuishoren.
b)	De begrenzing van het areaal waarbinnen de activiteiten uitgevoerd worden en de aanwezigheid van beschermde soorten weergegeven op kaart of GIS-viewer (die ook voor RWS of een handhaver van Bevoegd Gezag te raadplegen is).
c)	De resultaten, herkomst en actualiteit van de gegevens over de aanwezige beschermde soorten volgend uit de NDFF, de bronnenstudie, het oriënterend veldbezoek en eventueel uitgevoerd soortonderzoek.
d)	De functie die het projectgebied heeft voor de aanwezige soorten (bijvoorbeeld leefgebied, vliegroute, rustplaats) en of er voor de betreffende soorten uitwijkmogelijkheden zijn naar andere geschikte en bereikbare gebieden buiten het projectgebied, hierbij rekening houdend met cumulatie. De functie en de uitwijkmogelijkheden voor de aanwezige soorten, moeten ook op kaart worden opgenomen.
e)	De onderbouwing dat de Gedragscode van toepassing is, verwijzend naar de stappen uit Figuur 2.1 en bijbehorende toelichting.
f)	Een concrete beschrijving van de te verwachten effecten van de activiteiten op de aanwezige soorten, gerelateerd aan de verbodsbepalingen van de Ow en de functie van het gebied voor de soorten, en of deze effecten tijdelijk of blijvend van aard zijn.
g)	Een overzicht van de te nemen maatregelen per activiteit en soort(groep) afkomstig uit de Gedragscode.
h)	Op welke wijze invulling wordt gegeven aan de zorgplicht voor alle in het wild voorkomende flora en fauna.
i)	Of er sprake is van strijdigheid van de voorgeschreven maatregelen onderling of andere verplichtingen uit het contract.
j)	Hoe omgegaan wordt met het onverwachts aantreffen van beschermde soorten tijdens de uitvoering.
k)	De opdrachtnemer, de opdrachtgever en de ecologisch deskundige(n) opdrachtnemer die voor de uitvoering van de activiteiten worden ingeschakeld, de contactgegevens, de bevoegdheden en waarvoor, hoe en wanneer de ecologische deskundige(n) opdrachtnemer wordt ingeschakeld.
l)	De wijze waarop de opdrachtnemer de uitvoering van het EWP borgt.
m)	De wijze van registratie van ecologische begeleiding in een logboek.

Tabel 3. Overzicht van de aspecten die volgens de GSR het ecologisch werkprotocol beschreven dienen te zijn.
Bron: Rijkswaterstaat (2023).